

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середи, п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція, адміністр. і експедиція
при улиці Петровича ч. 2.

Рукописи звертає ся лише на поперед-
че застережене. — Рекламці неоче-
чатані вільні від оплати поштової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 K. — с.
„ пів року	10 „ — „
„ чверть року	5 „ — „
„ місяць	1 „ 70 „

Поодинокое число „Буковини“ 16 сотиків.

Передплата і належність за інсератів
платні в Чернівцях.

Іменованя в буковинській православній консисторії.

Цісарським рішенням з дня 27. марта с. р. іменовані совітник Мирон Калінеску вікарієм, парох Мелетій Галіп совітником консисторським, а катехит Калістрат Кока протоплапою катедральної церкви. Отсе добуток півтретяїтної борби в православній церкві. Неусипним заходам наших послів удало ся помимо завзятих затій румунізаторско-кацапської кліки, яка має своїх покровителів в самій консисторії, здобути знов одно місце в консисторії для священика - Русина, яке заняв о. Галіп, свідомий і щирий Русин, від якого надіє ся православний руский нарід, що він обставати ме все і всюди сьміло і рішучо за правами Русинів у православній церкві на Буковині і ніколи не згодить ся на ніяку кривду. В сьім сильнім переконанню вистають православні Русини на Буковині сердешно нового заступника прав руского народу в православній церкві на Буковині. Православні Русини свідомі незвичайно трудної задачі, яка жде его, свідомі того, що неодні его заходи остануть даремні супроти ворожої Русинам більшости консисторії, тому й не надіють ся великих успіхів із сеї номінації, але надіють ся і мають право жадати того, щоби новий совітник-Русин не занедбав ні одної нагоди піднести свій голос в консисторії за правами і проти кож-

дої кривди православних Русинів на Буковині, маючи все перед очима, що за ним стоїть православний руский нарід, котрий чим раз то більше приходить до свідомости своїх прав у православній церкві і що-раз голоснійше і сильнійше упоминати ся буде за них.

А як-раз сї послідні іменованя мусять бути для православних Русинів новим товчком до дальшої ще завзятійшої борби проти ворогів свого народу, що все ще мають в консисторії верх, ба в наслідок отсих іменовань ще й скріпили ся. Бо хоч і входить до консисторії один совітник-Русин, то ворогам руского народу прибула подвійна сила, одна через вивисшене такого Калінескула, а друга через іменоване Коки, котрий досі ішов все з ворогами руского народу рука в руку. Зваживши ще, що навіть із трох совітників-Русинів о. Ганіцький є сліпим орудием кацапів, а послухником румунізаторів, то кождому стане ясно, що від такої консисторії під проводом такого митрополита, як Репта, православний руский нарід не має надіяти ся ніякої ласки, а що збуде, як і сего разу, тільки те, що собі силою возьме. Оттому то лагодити ся православному народові до нової ще завзятійшої борби проти своїх духовних кривдників і не попускати їм, аж доки не виборе собі приналежних, рівних прав. Отже борба, неспинуца завзята борба зі всіх наших сил супроти

пануючої, ворожої народови рускому системи в православній церкві на Буковині, отсе наша відповідь на послідні іменованя в консисторії черновецькій, се гасло кождого свідомого і щирого православного Русина-патріота на Буковині. Борба і ще раз борба аж до остаточного успіху, до нашої рівноправности, яка належить ся рускому народови після Божих і людських законів.

Політичний перегляд.

Австрія. На інтерпеляцію посла Скедлія в справі сучасного гарнізону відповів міністер оборони краю, що перенесене відділів лянверії до Сучави, Радовець і Серету є тепер задля браку відповідних відділів не можливе. Також не мож говорити про перенесене до тих місцевостей пньшого війська, як се вияснило міністерство війни. Однак міністер заявив, що на се, що Сучава поносить втрати на опорожнених касарнях лянверських зверне ся увагу при нарадах в справі відшкодованя, котрі будуть укінчені вже незабаром. — Нині вела ся в парламенті дальша дебата над законом про районуване бураків.

Угорщина. Сподіване розв'язане кризи угорської, яке ми представили в посліднім числі нездійснило ся. План розв'язаня кризи запропонований короною і вже прийнятий Кошутом та Андрашім, що виділи в ній „промінь надії“ на утворене з опозиції кабінету — розбив ся в суботу на засіданні егзекутивного комітету полученної опозиції, де его відкинуло 10 голосами проти 7 і Кошутотви та Андрашіму зроблено певні доко-

ри, що они в своїх обіцянках і ревелациях роблених в імені опозиції зайшли задалеко і переступили поручений їм круг ділани В виду сего прикрого інциденту Кошут по виясненях забрав ся пригноблений сейчас із засідання, не ждучи кінця обряд, з чого ліберали виворожують роздвоєне в полученій опозиції. Тимчасом цісар візав в понеділок мін. Пітрайха знов до Будапешту, а по его конференції з Люкачем та Тімою, покликав на аудієнцію гр. Андраші, котрий був по подіях в комітеті опозиції остро запротестував проти поголоски, немов він готов підняти ся утворена кабінету — і представив ему новий план компромісу та просив его зараз порозуміти ся з опозицією, що Андраші і сповнив, але комітет егзекут. опозиції відкинув і сей план, в виду чого сподіють ся, що корона заперестане переговори з опозицією і возьме ся острих средств — розв'яже парламент і розпише нові вибори. — Цісар вертає завтра вечером із Будапешту до Відня.

Росія. Під обради комітету міністрів поступили, як телеграфують до Києв. Откл. із Петербурга петиції в справі введення земств по полуднево-західних провінціях і що для нас превеликої ваги в справі допущеня української мови при викладах по деяких школах. Близших подробиць про се не знаємо, можна тільки припускати, що се булоб наслідком звісної петиції полтавського земства. — Крім сего радив комітет міністрів над академічними заведеннями. Рішено розпочати науку з осеню, а колиб і тоді поновили ся студентські розрухи, то студентів будуть релегувати, а професорів звільнять із урядів. Дня 22. марта радив ком. мін. над реформою православної церкви, до чого дав ініціативу митроп. Антоній, домагаючись установленя патріархату, який існував в XVI і XVII ст. Побідоносцев запротестував проти того, щоб над сьім радив комітет міністрів. В сій

Українська вистава образів, різьб та плахт у Львові.

(Вражіння, спостереження, уваги).

II.

Що йно тепер перейду до подробиць — і то найважнійших.

Найбільше образів виставив добре знаний нам артист Іван Труш. Побіч великого числа дрібних розміром, але незвичайно гарних, субтельних і богатих змістом образочків — є там кілька більших праць. Різнородність велика. Там грядка цвітів пишає ся розкішно в повнім освітленю сонця, здаєть ся, що ціла радує ся літом і весміхає ся і принадує і каже: „диви, як тут гарно!“ А там — самотна сосна „одинок“, спокійна, тиха, задумана дуже глядить сумно на червоні маки. Між тими дрібничками красують ся гарні кримські картини — отже „Ай Петрі“, „Чатирдаг“, „Байчисарай“, „З кримського берега“ і т. д. Артист руководив ся в виборі тим змістом сонетів Міцкевича, але сї пейзажики заслугоують на пильну увагу не лише, як ілюстрації „Сонетів“. З більшших праць Труша зазначити передовсім треба дві, незвичайно цінні, а іменно „Захід сонця“ та портрет п. А. Т. Тут красуєть ся справді великий талант, незвичайне опановане техніки малярської, а субтель-

ність в відчуваню і передаваню вражінь („Захід сонця“) доходить до кульмінаційної точки. Що-ж се таке сей „Захід сонця“ спитаєте? Ано нічо, звичайний захід сонця, нич більше... Довга алея дерев, зелені гилля одних пнів вяжуть ся мов дах з гиллями других — а на кінці алеї заходять сонце. Така незмірно буденна річ, а стільки краси в ній, тільки чудесної краси і поезії. Річ ціла трактована без таних ефектів разячих, — проста, щира, поетична. Портрет пані А. Т. — се знов свідомство значного поступу в порівнаню з давнішими портретами Труша. Се справді жива людина перед нами і артист знаменно передає нам її характер не лиш в чертах, але і в психіці. Все, що виставив Труш, се річи повного, свідомого, доспілого таланту. Прикмети і характер діяльности сього артиста знані суспільности нашій досить добре і се звільняє мене на тому місці від подаваня дальших моїх вражінь і уваг.

Фотій Красицький — се у нас homo novus. Від разу однак дав себе дуже добре пізнати. Його пейзажі, жанрові картини та портрети приневолюють бачити в авторі справдішнього артиста, що поважно і уміло веде свою працю. Між портретами висуваєть ся на перший план портрет Лесі Україн-

ки. Краска, тон портрету і особа письменки творять добру, гарну і незвичайно годячу ся з характером портретованої особи — цілість. Найбільшим заінтересованем тішив ся (так мені здавало ся) образ: „Гість з Запорожя“. Вернув отсе між своїх козак нестарий і привіз всякі дарунки. Спровоаджують тих, що для них вони призначені. Молодий, несміливий, немало стурбований тим всім хлопчина і більш сьміла, кокетливо весміхаюча ся, старша від хлопця дівчинка — змалювані дуже гарно.

Богато спілних чертів з Красицьким має і другий Українець: Макушенко Іван. (У першого більш поезії, у другого видний нахил до реалізму).

Між иньшими „новими людьми“ передовсім треба згадати про Жука і Бойчука. Перший з України, другий з Галичини; оба недавні студенти краківської академії штук красних, оба молоді, оба незвичайно талановиті. Жук дав себе пізнати, як незвичайно стильовий орнаментист-декоратор, цікавий портретист та поважний імпресионіст, настроєвий малар-поет. Поки що видно в ньому аж надто добре великий, невідвичий майже вплив геніяльного, незвичайно оригінального польського маляра Виспяньського. Жук — се улюблений його

ученик і нині годі відмежити в творах Жука те, що належить до вчителя, від того, що є власністю його обожателя-студента. На всякий спосіб лише дуже талановита людина могла щасливо вийти із проби послугуваня ся такою оригінальною манерою, як Виспяньського. Нічо лекшого, як зломити карк в такім випадку. Жук вийшов побідно! Вже нині стоїть він не за Виспяньським, але побіч него. І так, хоч ми в настроєвій, на причуд гарній композиції „Смукот“ (старець побіч сумної, пригнобленої, покірної, дівчини) — знаменито добачуємо манеру В-ого в загальнім трактуваню річи, хоч сей старець і нагадує нам подібні лиця із знаних образів Мальчевського, — то все-ж таки поза тими формальними спостереженнями лишаєть ся нам глибоке вражіння, щире почуте безмежного смутку, жалю і недолі. Неможливо перейти побіч того образу без звернення уваги, без зворушення. Я певний, що Жук перетравить всі впливи, скине невідвиччі налетілости (вони є в нього не лише в образах; видний вплив Виспяньського і в його нїде досі непечатаних поезіях), — стане до решти собою і обдарує нас не одним ще великим, гідним свого таланту твором.

(Далі буде).

справі компетенцію може мати тільки — Синод. За царською згодою виведено справу дійсно перед св. Синод, однак Побідоносцеві рахунки, щоб вбити справу завели, бо св. Синод помімо його оповання ухвалив вернути до давньої форми церковного права і рішив просити царя, щоб скликав собор для вибору патріарха.

Число Українців у Росії.

Звісний український статистик М. Русов поміщує в останньому випуску „R. Revue“ отсю статтю:

Висліді найновішої конскрипції в Росії до сеї пори замкнені в архівах, тому то й тяжко подати докладніші скількість Українців, що живуть у великій Славянській державі. Показало ся, що в деяких державах пануючі верстви уміють на свою користь обертати числа конскрипційні та перекручувати їх, так, як їм того треба. А ще до того в Росії, де по школах та урядах панує офіційна російська мова, зачисляють усіх людей, що стоять у яких небудь відношеннях до держави, (урядники, слуги державні, солдати, ученики, студенти) до „таварячих на руски“. Але коли вже не вважати урядових статистичних дат найвищою інстанцією, то все таки треба їх признати одним мірилом в тій справі і треба з ними числити ся.

Перед нами лежать офіційні дані про число Українців у Росії з р. 1897. і про процентове збільшене Українців після одноднєвої статистики з р. 1897. Таким чином ми можемо подати докладно, кільки Українців мешкає в 20 губерніях і виказати процент їх в порівнянню з іншими народами. Після офіційних дат число Українців у Росії виносило-б що найменше 26,245.301 люда. У мішаних губерніях мешкають побіч Українців інші народи як: Вірмени, грузини, Татари, Жиди, Росіяни, Поляки і т. д.

Треба ще замітити, що сільське населення по тих губерніях наскрізь українське; лиш міста мають мішану людність. Та й в тих губерніях, де Українці в меншості, мешкають вони рідко по розкиданих оселях, але по більшій часті у компактній масі; не раз цілі повіти мають чисто українське населення. Річ у тім, що поділ на губернії робили в Росії не на основі історичних традицій, але зовсім довільно. І так мешкає після статистики з 1897. р.

В губернії:	% населення	Число
Полтавський —	93—	2,583.133
Чернігівський —	85-6	2,000.000
Подільський —	80-9	2,442.819
Харківський —	80-6	2,009.411
Київський —	79-2	2,819.145
Волинський —	70-1	2,095.579
Катеринославський —	68-9	1,456.369
Херсонський —	53-5	1,462.039

Амтрось Макогон.

Убийница.

Сидів та машинально курив папіроску. Клуби диму вилітали з його уст, кружили над головою, зносили ся високо і опадали мішаючись із собою мов його мрії.

І він вдихав ся в сірі клуби диму і здавалось, його блудні очі розмовляли з сими сірими туманами. А тумани кружили, бавились з собою, і цідували його, тихенько цідували свого творця.

Ясне сонічко, перепливало невеличку гору, стало над задуманим лісом та кинуло вязку золотистого проміння в віконце і освітило бліде його лице.

Стрепенула ся душа, сильніше забало ся серце. Він глянув на золотисті промінні, що так сяють так і блищать, усміхаючись до нього.

Думки його бугали мов ті метелики весняні, одні других доганяли, колихались, наче цвітки дрібненькі від подуву тихенького вітру. Інколи розходились по інших сторонах, інколи вязались мішаючись з собою разом, творячи дивний й нескінчений хаос.

Він дав волю своїм думам-дітям.

А сонічко що раз то більше пригрівало, підносилося все вище та вище, та кидало свої тепленькі проміння усюди.

„Весна буде!“ — загомонів хтось

Кубанський —	—	60—	1,321.000
Тавридський —	—	42-2	611.121
Вороніжський —	—	36-2	915.883
Донський області —	—	28-11	719.655
Гродненський —	—	22-6	362.526
Курський —	—	22-3	527.778
Ставропольський —	—	20—	479.000
Бесарабський —	—	19-7	379.698
Люблинський —	—	16-9	196.476
Сідлецький —	—	13-9	107.785
Астраханський —	—	13-3	133.115
Самарський —	—	4-3	11.301
Саратівський —	—	6-2	149.891
Терський —	—	4-5	42.036
Оренбурзький —	—	2-6	41.541

Польща і Центральна Росія —	—	—	400.000
Прибуток від 1897 до 1904 1 1/2 % —	—	—	2.870.000
			26,245.301

Треба замітити, що історик Грушевський начисляє у „Очерках історії українського народу — Петербург 1903“ Українців на 34 мільйони, а чеський учений Нідерле подає їх число на 32 мільйони. Дати цих учених, що основують ся на неофіційних жерелах, відповідають далі більше дійсному станові річі.

Монастирі в Іспанії.

Після переведеної в р. 1901 урядової статистики виходить, що в Іспанії було в тім році 40.030 монахинь і 10.630 монахів разом 50.660. Однак вже урядово додано до сеї статистики, що в тім році 382 монастирів жіночих, а 88 мужеских не зголосило ся до конскрипції. Коли нунцій папи скаржив ся на правительство, що оно робить се обчислене, то тодішнє ліберальне правительство просто відповіло, що оно боїть ся небезпеченства для краю ізза величезного числа монахів і монахинь примандровуючих з Франції, бо се може викликати антиклерикальні розрухи.

Від 1901 р. число прибуваючих з Франції монахів, з причини ухваленого там закону проти конгрегацій, значно зросло і нині всі урожайні місцевості і багаті міста, покрили ся монастирями, що в останніх літах ростуть мов гриби по дощі. За те не здібеш тих інституцій на убогих кастилійських степах, в бідних околицях Андалузії та в голодуючій Галіції.

Конгрегації сї опанували в Іспанії не тільки школу і навчане,

маючи в своїх руках майже всі висші і нисші школи народні, але і найбільші підприємства та інтереси, як „Банк іспанський“, „Трансатлантийське мореплавське товариство“, монополія тютюну, залізниць північні і збивають страшні маєтки, скуповуючи землю і займаючи в свої руки що-раз більше промисел та торгівлю. (Найдете там кофейні, готелі, клініки, аптики, фабрики лікерів найдосконаліших, друкарні монастирські, а в Барселоні навіть зайняте акушерок перейшло в руки певного ордену монахинь). У всіх тих напрямках праці роблять тамошні монахи велику конкуренцію світському населенню, бо они не платять податків і мають робітника майже безплатного в вихованках та людях, котрими они „опікують“ ся.

В виду того всего не диво, що Іспанія — се вітчизна нужди, край анархії і аналіфетизму; 3/4 людності не вміє ні читати ні писати.

Ми бачимо даліше, що Іспанія се справді клясичний край, котрого історія показує дуже виразно, що розвій і збільшене числа монахів в тім крає завжди спроваджувало на край убогості в прирості людності і упадок добробуту у краю, а на відворот ограничене, або і прогнане монахів головню Єзуїтів мало за собою в наслідках піднесене і епоху економічного та морального розцвіту краю.

Такі думки снує дописувач „Die Zeit“ з нагоди недавньої книжки мадридського журналіста Мороте під заголовком: „Los Frailes en España“ („Монахи в Іспанії“).

Із черн. Філії тов. „Руска Школа“.

Дня 12. марта с. р. відбули ся в „Народнім Домі“ в Чернівцях загальні збори черновецької філії товариства „Руска Школа“. З жалем приходиться ся зазначити, що на збори прибуло всього-навсього 19 (дев'ятьнадцять) членів-учителів, — учительки навіть не показались! Сумний се факт, а сумніший тим, що нічим неоправданий; бо хотай в нашій повіті по руских школах завдяки раді шкільній повітовій дуже багато неруских учителів, то все таки найде ся Русинів-учителів (люк) понад 19... Винна тут лише рутенська байдужність, — просте не-

дбалство, лінивість і більше дбане про особисті інтереси, як про справу публичну, се одинока причина, що переважна частина наших учителів не вступає в члени сего товариства, а будучи членами, не являє ся навіть раз на рік на загальні збори. Тож і зовсім оправданим був докір голови тов. Дарія Пігуляка, котрий, отгравачи збори, зазначив ту недбалість учителів Русинів про добро власне і добро загальне, яке випливає із діяльності товариства „Руска Школа“ — бо згадане товариство стоїть не лише на сторожі інтересів нашого шкільництва, але заступає також станові справи учительства; — ніхто инший, лише черновецька філія товариства „Руска Школа“ причинила ся до повалення § 43. — Вправді, того року філія не виказала ширшої і значнійшої діяльності, бо торічні вибори забрали багато часу, але все таки в порівнянню до інших, філія наша виказала за той рік досить значну діяльність. Ширше справоздане з діяльності філії за рік 1904 здав писар товариства тов. Волод. Романовський, з якого виймаємо ось що: Філія відсвяткувала дня 14. липня 1904 р. величавим концертом 30-літню річницю літературної діяльності дра Івана Франка, розписала конкурси на 3 оповідання, виготовила просьбу до повітової Ради шкільної в справі уряджування повітових конференцій найдаліше в місяці маю або червні і в справі передана тем для референтів найдаліше в місяці лютім. Філія внесла до союму петицію в справі вилачування павшалів урядом податковим (що й полатоджено), а в кінці видавала она „Крейцарову бібліотеку“ для шкільної молодіжи. — Справоздане касове здавав тов. Николай Топущак. Приходи філії малі, бо члени залягають з вкладками, е такі, що вже 4 роки нічо не платять. Чистого доходу було 11-88 кор. Помімо малих засобів грошових філія уділила одноразову записку „Селянській бурі“ в квоті 20 кор., а „Дівочій шляхетській бурі“ 10 кор. — Т. Карбулицкий здавав справоздане із видавання „Крейцарової бібліотеки“. Він старав ся передовсім видавати книжочки дешеві, при тім цікавого і штучного змісту. Очевидно лише се причинило ся, що книжочки розійшли ся поміж дітьми в величій числі. Видано звыш 30.000 примірників і майже всі розійшли ся. Справоздавець ставить внесення, щоб в будучности задержати ті самі примітки „Крейцарової бібліотеки“: інтересний зміст і дешевість, бо лише они причиняють ся, що „Крейц. бібл.“ відновить вповні своїй цілі. — Т. Ілюк Іля витає радісно знаменитий етап „Крейц. бібл.“ однак ставить внесення, щоб для успішнішого розвитку „Крейц. бібл.“ вибрати редакційний комітет із трьох людей, що велоб се видавництва. Принято і вибрано до него тт. І. Люка, Д. Пігуляка і І. Сніюка. — Відтак забирає слово делегат центрального товариства „Руска Школа“ п. проф. А. Клим, а підписи передовсім вагу ви-

Розлетілись, розпилились його квітіння.

Нічо не вгадає само бідне серце, безсильна душа його. Він схилив ся перед своєю судобою, і вже об нічим не думав. Здавалось, він вже на все обожнятий.

Блудні його очі бігали по різних предметах, та ніде не могли довше затримати ся.

Якась загадочна сила всегда їх відніхала, і вони послухні летіли все даліше і даліше...

В тім уста його склали ся знов до якогось іронічного усміху і він усміхнувся.

З чого? Чому?

Немічна душа його зродила нову думку, таку молоденьку і свіжу таку принадну. І думка ся, блиснувши своєю ніжністю, легесенько поплила далеко в країну щастя і любови.

Покинула свої сестри і полетіла сама-саміська в країну, давнійш любові для нього, осьнявану, звеличану, а тепер забуту і зненавижену.

Полило, полетіло наймолодше дитя його душі.

Він сам остав ся, забутий людьми, забутий своїми почуваннями.

Радо пригорнула єї душа, а серце мовби оживало. І гадав даліше. А жаданем тим ворухились замерлі нерви, будились якесь ніжне чувство.

Він перший раз зійшов ся з нью несміливий, мовчавий сільський хлопчина. Він перший раз глянув єї в очі, в ті очі зірниць, так як він сільської дівчини, тихої, наївної. Він вперше стискав єї дрібненьку ручку. Він вперше чув ся щасливим дивлячись на неї.

Він покохав єї першим святым коханем. А кохане се заволоділо ним пристрасно і він охотно піддавався єї йому ошомлений мріями.

За ним нічого не бачив і не хотів бачити. За ним нічого не знав і не хотів знати. Те знав, що любив єї і вірив в єї любов. Вона для нього була богиною, надією, щастем, була ангеликом святым. Про неї тільки мріяв і снів снами.

Кохане зіркою незнаного щастя і вдоволення сяло йому і душа його піднімала ся високо, летіла із зіркою в ідейні краї, а в слід за нею тихими рядками ступали ніжні чувства його серця.

Він кохав і чув ся щасливим.

Та не багато днів утекло, не багато води упало у синєе море — а щасте його змінилось. Трівожно очікує їх, чейже ще раз повернуть, пригадають йому минуле, відкриють правду, вияснять єї.

І вони вертали, повертали після давнини. Бідоласна душа наповнилась ними і веліла йому гадати. Послушний гадав. Згадав за свої молоді літа, коли простоволосим й розхристаним бігав-угаївав за метеликами і був щасливий. Щасливий, як ті метелики.

давання „Крейц. бібл.“, веденої т. Карбу-ліцким завзяває філію, щоб на будуче і в інших напрямках більше працювала і розвивала ся на користь і славу руського народу і руського шкільництва. По сім розвинула ся горяча дискусія, а відтак приступлено до вільних внесень. Т. Корняк представляє сумні і невідрадні відносини в кучурівських школах і ставить висновок, щоб філія „Руської Школи“ виготовила в сій справі петицію впрот до п. к. Ради шкільної краю. До Ради шкільної повітової нема чого звертатись, бо она сама як раз тут найбільше заванила, її шеф п. к. інспектор Жанковський для успішної румунізації припоручив устною учити румунської мови вже в першій класі, (що противить ся навіть законом шкільним!) Внесене прийнято, але припоручено, самим кучурівським учителям Русинам, щоб вони заняли ся перше сею справою, а як се не поможе, то аж тоді філія „Руської Школи“ починить відповідні кроки. Т. Влад ставить внесене, щоб установити двох учителів, котрі стояли би кожного 1-го при касі уряду податкового і відбирали від членів вкладку і то частками. Се внесене прийнято і припоручено одному з товаришів збирати членські вкладки при касі податкового уряду в Садагурі, а другому в Чернівцях. Вибору нового Виділу не подаємо, бо про него була вже звістка в „Буковині“.

Волод. Корняк.

НОВИНКИ.

Чернівці, 4. цвітня 1905.

Знаменне оголошене. Кажуть, що положене народного вчителя вказує на високу культурного уровня певної країни. Колиж воно так, то „дбайливість“ самодержавної Росії про народне шкільництво не треба красше характеризувати, як тим, що ось російська часопись „Русь“ помістила сим днями оповістку одного учителя, який по дев'ятинадцяти літах бездоганної служби шукає місця локая або придверника, бо не має з чого із родинно вижити, тому, що на його школу від довгого часу не асигнує ніхто й копійки. По 19-ти літах шукає голодуючий учитель бодай місця локая. Справді страшно за чоловіка — прийде ся викликнути за „Кіев. Огкл.“ Для повноти образу згадаймо ще, що в Росії припадає одна школа нерісечно хочби й найгіршого роду ледви на 1600 мешканців що видатки міністерства просвіти фігурують у державнім бюджеті на самим сірим німці і то з сурою прямо поразяючо дрібною в привірванню до інших видатків державних.

Резигнація бурмістра бар. Кохановського. Довголітній бурмістр м.

Згадав свою рідну хату і родичів, що так піклували ся ним. Згадав той час, коли вперше попитав велике місто і школу, де мав учити ся. Думка думці уступала і пригадувала йому все по порядку.

Він вже в гімназії, пишає ся золотими відзнаками, гордиться ними, тими двома пасочками.

В тім стрепенулась його душа знова. Перестав думати. В душі дум не мав. Наймолодше дитя ще не вернуло. Він знов побачив себе безсильним й немичним, як передше.

А серце дальше конвульсійно било ся — трепотало.

Повів тепленький вітрець і на своїх ніжних крилах приніс його думку молоденьку.

Сонце, переїлило вже лісок, і спокійно, пічм не спинене, ступало по синій дорозі. Часом яка збиточна хмарка закриє на хвилю його обличчя, злегка засміється із суму природи — та губить ся в нескінченім просторі.

Тихо, спокійно, гарно на дворі.

Він вдивляв ся в сю тишину, в сей природний нічм не заколочений спокій, а на душі зробилось йому так тяжко, так сумно...

Чув, що роля його на сьвітотій сцені вже кінчить ся, знав що мусить улягати протвинковий — безсильний, безнадійний. Радби ще жити, хотів би сьвітом

Чернівців А. бр. Кохановський передав на руки віцебурмістра Райса резигнаційну заяву із дотеперішного становища мійського посади з за свого преклонного віку. Нині пропозити ся заяву іменем магістрату до відома радних віцеб. др. Райс. Уряд радного міста бар. Кохановський задержує і візьме навіть уділ у виборах свого заступника, що відбудуть ся найдалше д. 11. цвітня с. р. Кандидатами на сю гідність являть ся віцеб. др. Райс, а з другої сторони знова бар. Хірт, якого раді би бачити на уряді посади християнські Німці.

Незвичайні дарунки дістав в Мароко цісар Вільгельм II. Іменно султан дарував ему 6 берберійських оґерів, а місто Танжер 30 биків і 50 найкрасших баранів. В виду сего замічає „Arbeiter Zeitung“ жартовливо: „Если Вільгельм тільки часто буде відвіджувати африканських султанів, то нарід німецький не буде потребував журити ся довозом худоби. Бо котрийсь инший султан, припустім зі Занзібару, не лишить ся позад і подарує німецькому цісареві під час візиту 100 биків і 300 баранів, а якийсь третій султан піднесе те число в десятєро. Німеччина буде мусіла побудувати нові кораблі, щоб спроваджувати живі дарунки. І в німецькій державі Вільгельма стане таньше м'ясо.“

Угорські підроблювачі грошей засуджені в Америці. З кінцем марта с. р. відбув ся в Клівленді процес І. Керковіца, М. Омерца, І. Горвата та ще одного їх спільника, підданих австрійських, походивших з Угорщини, за підроблюване фальшивих австрійських банкнотів 20 коронових. При розправі був присутній австро-угорський консул. По доказанню вини засудив суд присяжних І. Керковіца на 2 літа в'язниці і на 2500 кор. карі, а Омерца і Горвата кожного з осіб на 18 місяців в'язниці і 500 кор. карі. Що до четвертого їх спільника, то его увільнено, бо не прийшло до згоди між присяжними що до висоти его карі, а американське право обвинуваченого в такім случаю увільняє від карі.

Годі вимовити. Недавно виринула в Балії із приводу якогось процесу оселя із справді незвичайною назвою. Балійські назви мали в Англії вже з давна свою питому славу, бо були незвичайно довгі, так що годі було їх вимовити навіть родивитому англійцеві. Назване сеі оселі перевищає своєю довготою все, що можна собі в тім роді придумати. В тім процесі уживали адвокати для її означення слова „Llanfair“, а як судія, що знав добре Валію спитав про дійсну назву тої місцевості, то ему написано отсе слово: „Llanfaelrhwyngyllgogerychwyrndrowlltysiliogogach“. Місцевість ся звісна у Валії ще й під назвою „The Englishman's jawbreaker“ то значить, що Англієць, який вимовить се слово, помить на ній свою щокую.

Лявину і звалища землі. Як доносять із Зальцбурга скотила ся коло

любуватись — та годі. Серце равене, затроєною стрілою, наскрізь пробите, в посліднє тріпоче в конвульсіях.

Злющими очима шукає він за тим, хто вбив його. В хатині пусто, він самісенький. Глянув в віконце. Там весна красуєсь, сьміється ся до нього.

І чому сьміється ся вона — чому? Чи вона та красна мала-б убити його?

Не вгадає того. Забув про все, покинувши своїм гадками.

Змінялась вона, змінилось його щасте. Він благає, молив, просив — так не помагало. Він плакав, ридав, грозив — не дарма. Вона сказала прямо, що його вже не любить. Так сказала, він чув се слово. То було на весні, там в горді, на тім самім місці, де єй перший раз побачив, де вперше пізнав ся з нею. Страшне, страшне слово...

Прощаюче зітхання вишло із грудий. Сльози полились. Серце конвульсійно билось-конало.

Замкнув очі і вже нічого не бачив, нічого не знав. А сонічко сьвітало перстило його проміннями. А пташки сьпівали — і весна всьміхалась до нього кажучи: Найшов вже убійцю?

Пронинув ся, неначе з пророка.

Що? Вона вбила мое серце? Так, вона убійниця! Вона прошила невинне серце затроєною стрілою — страшним словом...

Вона... Вока... Чорнавка, 18. марта 1904.

Гастейну ливина і друлила також високу скалу, засипуючи собою цісарську дорогу на 120 метрів, та ушкоджуючи міст же-лізничий і привалуючи одну кузню та магазин. Сейчас розпочато праці над від-грабанем. Жертв у людях нема.

Землетрясене навістило сим днями місцевості в околиці Степах-Ірдині. Повторило ся оно два рази і трвало за кожним разом 60—80 секунд. Землетрясене було так сильне, що в домах потріскали вікна і повискакували з завіє двері. Богато домів зарисовало ся, а образи та інші річі, що висіли на стінах, попадали. Серед населеня паніка.

Ошуканець. Недавно зник з Відня ошуканець, що подавав себе за книжаря Кароля Альбрехта; він надув п. А. Б. на 1500 кор., обіцяючи з нею жити ся. Гроші єй видурив він від легковірної нареченої під претекстом, що потребує їх на кавцію, аби дістати місце в великим магазині товарів. Одержавши гроші, пішов складати єю кавцію, тай пропав. Доерва другого дня дістала зведена наречена лист і ключі від каси та довідала ся, що перестала бути нареченою. Розуміє ся, що за нареченим почала шукати віденьська поліція.

Оповістки і іменованя:

Особисті вісті. Краєвий маршалок бар. Юрій Василько, повернувши із своєї єгипетської подорожі, прибув вчера до Чернівців і обнімає нині провід краєвого виділу, який досі вів віцемаршалок др. Ст. Смал-Стоцкий. — Із Відня повернули посли др. Ф. Луцу і др. Штравхер. — Директор краєв. шпиталю сов. др. Володимир Филинович і надкомісар будівничий д. Харват повернули із наукової подорожі в справі будівництва шпитального.

Шевченківський концерт в Чернівцях. В XLIV. роковини смерті Тараса Шевченка відбудуть ся заходом товариства „Бук. Боян“ дня 9. цвітня с. р. в великій салі музичного товариства величавий концерт при співучасті п. Гедди Бухер і повної оркестри 41. п. п. із ось якою програмою: 1. Вступне слово д-ра Осипа Маковей. 2. Лисенко: Гей не дивуйтесь добрі люди — мужеський хор „Бук. Боян“ в супроводі оркестри. 3. Декламація п-и Журавіської. 4. Вербицький Михайло: Симфонія G-dur — виконає оркестра 41. п. п. 5. Шевченко-Лисенко: За сонцем хмаронька пливе — мішаний хор „Бук. Боян“ в супроводі фортепіана з сольовим квартетом п-и Г. Бухер, п-и З. Грушківської, п. Модеста Левицького і п. Ол. Садагорського. 6. Лисенко: Народні пісні: а) Гей, щож бо то за ворон; б) Ой поїхав мій миленький; сольо барітонове, о. Бучко. 7. Шевченко-Лисенко: Радуй ся ниво — ораторія в 5 частях. Солісти: п-а Бухер, п-а Пігуляківна, п. Модест Левицький і п. Євген Федорович. Хором управляє і веде фортепіановий аккомпанімент п. Антін Коллер. Початок точно о год. 8-й веч. Білетів скорше набути можна у „Рускій Касі“ у п. Могильницького. Вступ (без податку): льожі по 10 кор., 5 перших рядів грісел 3 кор., дальші ряди 2 кор., вступ на сальо 1 кор. для учеників 50 с. Не сумніваємо ся, що ради пошанованя безсмертної пам'яті Тараса збере ся в день концерту весь наш патріотичний загаль, якому попри се подає „Бук. Боян“ справді добіру і старанно виконау програму.

Із кругів сьвященничих. Цісар надав о. еке. Т. Семанюкові гр. прав. парохом в Вижиці і о. В. Загаровському парохом в Лукавич дол. золоті хрести із короною. — Гр. кат. парох Глібокої о. сов. Т. Матейко розстав ся із Буковиною, одержавши приходство в Опішівцях коло Станиславова, адміністратію Глібокої поручено о. Кунинському.

Із „Бук. Боян“. Четвергова перед-послідна проба із оркестрою відбуде ся в „Народнім Домі“ не в Музичнім товаристві о год. 7-й веч. Остання проба в п'ятницю. На сих пробах повинні явити ся всі члени безсумовно із усею точністю. — *Виділ.*

Повідомлене. Заповіджені збори філією товариства „Руска Школа“ в Кіцмани не відбудуть ся дня 7. н. с. цвітня с. р., але дня 16. н. с. цвітня с. р. з тим самим днем порядком і о 3-й год. по полудні. — *І. Стратичук, голова. В. Григорович, писар.*

В неділю дня 9. н. ст. цвітня с. р. відбуде ся заходом товариства „Руска Бесіда“ в Заліщиках в великій салі „Сокола“ Концерт в XLIV. роковини смерті Тараса Шевченка при ласкавій співучасті Вп. п-и Крушельницької. Програма: 1. Вступне слово. 2. Шевченко-Лисенко: „Скорбна дума“ муж. хор. 3. Шевченко-Лисенко: „Якби мені мамо наместо“ сольо-сьпів п-и Крушельницької. 4. Лішт: VІІІ. Рапсодія, сольо фортепіан п-и Туркевичева. 5. Сарассате: „Phantasie brillante“ сольо-скрипка п. Файфель. 6. Лисенко: Народні пісні на муж. хор а) Ой щож бо то тай за ворон б) Ой бре море бре в) Та забіліли сніги. 7. Декламація. 8. а) Шевченко Волошин: „Ой глянй я“ б) Грінченко-Нижанковський: „І молила ся я“ — сольо-сьпів п-и Крушельницької. 9. Нижанковський: „Люблю дивитись“ дуєт на тенор і барітон пп. С. і Б. 10. Верді: „Miserere і Allegro“ з опери „Travatore“ терцет на скрипку, гармонію і фортепіан п. Ф. і пп. Т. і Т. 11. Артемовський: „Молитва і Фінал“ з опери „Запорожець за Дунаєм“ сольо-сопран і тенор в супроводі мішаного хору і форт. — Ціни місць: першорядні крісла 3 кор., дальші 2 кор. Вступ на сальо 1 кор. Для учеників і селян 50 сот. Початок точно о годині 7½ вечером. Білетів можна вчасніше набути в торговлі Вп. Стернюка, а вечером при касі. — *Виділ.*

Із штуки і літератури.

Повис музичної школи „Боян“.

В неділю дня 2. цвітня с. р. відбув ся перед кружком запрошених гостей переважно родичів перший попис учеників новозаснованої музичної школи „Боян“. Школа введена в жите дня 15. жовтня м. р. Розпочало ся дрібними починами. Самі ініціатори не вірили в успіх новопочатого діла. Тамчасом дійсність пере-виспила покладані надії. Показало ся, що виділ „Боян“ почав діло потрібне, бо виписало ся як на початок та на па-нуюче у нас недовіре до кожного нового діла поважне число учеників, і так: на науку сьпіву сольового 4, на науку фортепіану 14, на науку скрипки 8 учеників, разом 26 учеників. Школа утримувала ся лише з невеличкої шкільної оплати, із якої оплачувано учителів, чини і при-бори нотні. Як школа буде дальше роз-виватися, то на другий рік, коли бурса випроводить ся з „Народного Дому“ ви-найме ся для сеї інституції більше убі-кацій, а рівночасно поставить ся школу нока що приватного характеру на трив-ійших правних основах. Сам попис, який мав обіймати час науки 5 місяців, або у деяких учеників час ще коротший, бо дехто виписав ся на науку доерва в грудні, дехто в січні, а дехто велього на один місяць, виказав великі успіхи, чого доказом були хочби горячі признання пу-блики. Особливо загально видало в око, що початуючі ученики гри на фортепіані, значить ся, що доерва в музичній школі „Боян“ одержали перші початки музи-кального образования, грали пропорцио-нально найліпше, доказ, що учит. п-а Гедда Бухер навчав після доброї методи, хоч не мала ще часу усунути злих на-вичок набутих ученицями деінде. Наука сьпіву сольового виказала, що у нас під тм зглядом багату грішнить ся. Сьпівало 3 учеників. Всі мають добрий голос, та лише у одного, який поробив поступи найбільші, зауважати можна було від-повідну емісію голосу, рівномірний роз-діл віддиху і фразоване, коли другі, правда дуже коротко учаючі на науку виказували, як наші сьпіваки не уміють сьпівати і покладаючи ся на славновіссу сьпівольовість українського народу сьпів-вають так, що мимоволі пригадує ся нам біблійний робітник, що талант свій за-копав. Подібних робітників у нас на 100 сьпіваків 95%. Найкрасні успіхи ви-казав відділ скрипковий. Ученики ще за мало поступили, щоб виступати в сольо-вих продукціях, але хор зложений з 6 скрипок в супроводі фортепіану виказав, що уч. п-на Гелена Аберле завдала собі дуже багату праці і в короткім часі при-звичаїла учеників до спільного рівно-мірного потягу смика, видобувана час-того тону і удержування такту. Перший попис дає великі надії на будуче, тож пожаданим би було, щоб виділ „Боян“ розпочате діло з рівною енергією прова-див дальше, а наші родичі повинні під-перти его змаганя, посилаючи свої діти на науку музики лише до музичної школи „Боян“. — *Присутний.*

Оголошення Кас райфайзенських.

Каса позичкова і щаднича для громади Шипинець відбуде свої загальні збори дня 16-цвіюня годині 2. пополудни з слідуємим дневним порядком: 1. Прочитане протоколу. 2. Справоздане касове за рік 1904. 3. Білєне за рік 1904. 4. Зміна в радї надзорній. 5. Вільні внесеня і запитаня.

Іван Міхалчук,
начальник

Микола Дячук,
касієр.

КАЛЕНДАР

„Рускої Бесіди“

коштує тепер лиш 40 с.

а з пересилкою поштовою 50 с.

Г. ФАЙЛЕС

усувач нагніток

Черківці,

ул. Руска ч. 8.

Йосиф Савчинський

поручає свій

ЗАКЛАД ФРИЗИЕРСКИЙ

ул. Руска ч. 23. 25 2-2

Заряд друкарні „Рускої Ради“ упршає в послідне всіх тих Вп. Панів, що замовили і одержали „Словар“ проф. Ом. Поповича, аби зволити за него вирівнати належитість.

Велику фотографію

бук. руских послів

із славної робітні ц. і к. придворного фотографа Вагринавича вислає франко за 2 Корони „Руска Бесіда“ в Чернівцях.

МИЛОШІХТА

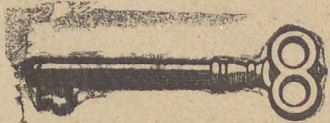
„Олень“

„Марка“

„Ключ“

Найліпше найвидатніше і найдешевше мило. Вільне від всяких пікідливих домішок.

Всюди до набутия

При купні належить зауважати, аби кожний кавалок мила мав напис „SCHICHT“ і повисшу марку охоронну.

41 (13-18 н.)

Друкарня „Рускої Ради“

виконує

всілякі роботи друкарські

скоро і дешево.

КАНЦЕЛЯРИЯ

друкарні товариства „Рускої Ради“

отворена

в неділю і свята від 1/2 11 до 1/2 1 год. попол

Склад товарів Б. Бальтінестра молодшого

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

повідомляє Вп. Публику, що надійшли весняні артикули в великій виборі і просить о ласкаві відвідини.

Капелюхи. Самостійна продаж капелюхів Оєип Шіхлер і Сини в Грацу, П. Ляпште-в Александрий. Склад ріжнородних фабрик з фільцу, льодену, бобрів, чорні і у всіляких модних красках. Циліндри і кляки послідна новість.

Парасолі від сонця і дощу, En tout cas чисті шовкові з наймоднішими ручками. Чорні (гаранція через один сезон) К. 10-45, чорні (гарант на оден рік К. 13-30, чорні (гарант на 2 роки) К. 17— Такі самі у всіх модних красках. Цигарничі і прочі подібні артикули після послідної моди. Парасольки дитинячі в найбільшій виборі. Парасолі від дощу, для панів пань і дитий.

Шапки для дам, панів, дівчат і дитий до гри Tennis і т. д. п. ужитку у великом виборі.

Вироби паньчохів. Паньчохи дамські сіткі, паньчохи для дитий найліпший виріб, сіткові каштанитки, зарукавочки у всіх модних красках.

Конфекция. Убраня для дитий Ceys, жакети і т. и.

Товари обувні. Самостійна продаж обу- і з інших славних фабрик як Антіа Часек весну. Черевики весняні обкладані ляхером, шом і трікотивим нутром для панів дам дит- черевики домові і різні найліпшої якості до вправ гімнастичних.

Біле і краватки з правдивого англійського зефіру, в десень, білі пікові, гладкі, фалдовані під гарантією. Ковнярики і маншети, білі і в красках. Краватки тукраєві і англійські, кожного місяця нові.

Артикули до подорожи. Найбільший вибір валізок, куфрів, пуделок, ташок, клун-ків ремінців до пакованя, касет, цигарових мішочків, нецарків пледів, мішків на біле, дамських мононок на дорожнійності і т. д.

Артикули шпортові. Відбивачі до гри Lawn-Tennis, балйони, больці, шапки і т. п. до того прибори.

Склад ц. к. упрвіліюваної фабрики товарів з альпаки і хінського срібла В. Бахмана і спілки у Відни.

Я, Анна Чіляк

58' (21—52)

завдячую власному випахови помади, через котрої уживане, зріст мого волося дійшов до 185 см. довготи. Се є одинокое средство проти випаданя волося, скрип-ляє і приписує его зріст віддає великі прислуги панам, котрим йде о красні вуси і бороду, запобігає передчасному лисеню і сивіню, взагалі чудотворна ся помада вертає волосям так на голові як на борді натуральну полискующую бавру. Ділає она однаково так у молодих як і стариків. Я уживала єї 14 місяців. Ціна одного слоїка

1 зр., 2, 3 і 5.

Щоденна розсилька в цілий світ за попередним надісланем гроший, або за посиллятою. Найліпше замавляти просто з фабрики:

Анна Чіляк

Відень
I., Graben 14.

Головний склад в Чернівцях: Шмід і Фонтін.

Книги і друки для Кас райфайзенських.

має на складі

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях

Мужеске, дамске і діточе Етаблісема ТАЙТЛЕР і ШТЕРНБЕРГ

Чернівці, Ринок 5. (готель „під чорним Орлом“ 23 (3—24) поручаю на весну і літо

Новости дамської конфекції і мужескої Гардероби найновішого рода

Специяльности в уборах діточих.

Все після найновішого крою і наймоднішої англійської і французької моди.

Дешеві сталі ціни — явні на кожній штуці.

ПОВІДОМЛЕНЕ.

Маємо честь повідомити Вп. П. Т. Публику, що отворили ми вже при ул. Паньській ч. 16 10 (7—12) с. н.

РОБІТНЮ І СКЛАД ДАМСКИХ КОНФЕКЦИЙ.

Маємо на складі костюми, загортки, жакети, плащі і убори діточі.

Все те найновішого крою і по мірних цінах,

Замовленя після міри і бажаня виконують ся сейчас.

О численні відвідини упршаючи пишємось з глубоким поважанем

Кад і Рудель.

Видає товариство „Руска Рада“, в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Захарко.

За редакцію відповідає: Іван Захарко